

Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра обліку і аудиту

КУРСОВА РОБОТА

на тему

ОБЛІК І АУДИТ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

(на матеріалах ТОВ "Прогрес" с. Крутеньки Хотинського р-ну)

Виконав : студент заочної форми навчання
6.030509 «Облік і аудит»

Андрійчук І.В.

Перевірив : к.е.н., доцент **Дуганець Н.В.**

Національна шкала: _____

Кількість балів: ___ Оцінка: ECTS ___

Члени комісії: _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Кам'янець-Подільський

2015

ЗМІСТ

| | |
|---|----|
| Вступ | 3 |
| Розділ 1. Теоретичні засади обліку власного капіталу | 4 |
| 1.1. Економічна сутність власного капіталу та його складових..... | 4 |
| 1.2. Нормативне регулювання обліку власного капіталу та його аудиту..... | 10 |
| Розділ 2. Сучасний стан обліку власного капіталу..... | 13 |
| 2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства..... | 13 |
| 2.2. Первинний облік власного капіталу..... | 19 |
| 2.3. Синтетичний та аналітичний облік складових власного капіталу... | 24 |
| 2.4. Відображення власного капіталу у фінансовій звітності..... | 33 |
| Розділ 3. Вдосконалення обліку власного капіталу | 35 |
| 3.1 Вдосконалення обліку власного капіталу | 35 |
| 3.2. Облік власного капіталу в умовах сучасних комп'ютерних технологій..... | 40 |
| Висновки | 45 |
| Список використаних джерел | 48 |
| Додатки..... | 54 |

ВСТУП

Основою діяльності будь-якого підприємства є юридична згода учасників щодо мети діяльності та правил розподілу прибутку (доходів), економічною та правовою базою якого є власний капітал. Цей капітал залучається до господарювання або на основі позичання зі сторони (кредити банків, кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги тощо), або на основі тимчасового користування (до моменту розрахунків, сплати) створеним в процесі діяльності суспільним капіталом (зобов'язання по сплаті податків, зборів та інших обов'язкових платежів, що виникають згідно з чинним законодавством).

Серед вітчизняних авторів це Г.Г. Кірейцев, М.В. Кужельний, Ю.А. Кузьмінський, І.Д.Лазаришина, Ю.Я.Литвин, В.Г.Линник, Н.М.Ткаченко, М.Г.Чумаченко, В.Г. Швець, В.О. Шевчук та інші. Серед зарубіжних авторів слід відмітити праці таких вчених як Х.Андерсон, В.Д. Андреев, В.В. Бочаров, Ю.О. Данилевський, Д.А. Єндовицький, В.В. Качалін, В.В.Ковальов.

Мета курсової роботи полягає в розробленні теоретично та економічно обґрунтованих рекомендацій щодо напрямків удосконалення бухгалтерського обліку та і аудит власного капіталу

Об'єктом дослідження є фінансово - господарська діяльність ТОВ «Прогрес», методика та організація відображення її в системі бухгалтерського обліку і звітності з метою поліпшення управління власним капіталом.

Предметом дослідження є облік власного капіталу на підприємствах.

Ураховуючи попередні надбання великої кількості науковців, що досліджували капітал як економіко-правовий елемент господарської діяльності, слід відмітити відсутність єдиних методичних та організаційних підходів до концепції бухгалтерського обліку пасивів (капіталу, власності) в системі управління економікою, що і зумовило актуальність проведеного дослідження.

ВИСНОВКИ

За результатами досліджень зроблено наступні висновки.

1. До складу власного капіталу підприємства належать:
- зареєстрований капітал, пайовий капітал (у ТОВ відсутній); додатковий капітал (відсутній); резервний капітал (відсутній); інший додатковий капітал; нерозподілений прибуток підприємства .

2. Власний капітал – це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань. Для обліку власного капіталу та забезпечень зобов'язань призначені як балансові, так і позабалансові рахунки. Для узагальнення інформації про власний капітал та забезпечення зобов'язань призначено рахунки класу 4. До них Планом рахунків передбачено відкриття окремих субрахунків.

3. Для обліку зареєстрованого капіталу використовують три основні рахунки: 40 «Зареєстрований капітал» , 46 "Неоплачений капітал" та 45 "Вилучений капітал". Аналітичний облік власного капіталу та забезпечень зобов'язань на підприємстві ведеться в наступних розрізах: 40 «Зареєстрований капітал» - за видами капіталу, за кожним засновником, учасником; 43 "Резервний капітал" - за видами капіталу та кожним засновником; 44 "Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)" - за напрямками використання нерозподіленого прибутку.

4. Відповідно до чинного законодавства мінімальний розмір зареєстрованого капіталу в товаристві з обмеженою відповідальністю становить 100 мінімальних розмірів заробітної плати. Відповідно до п. 3. ст. 144 Цивільного кодексу України до моменту державної реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю його учасники сплатили не менше, ніж 50% суми своїх внесків.

5. У реєстрах при журнальній формі ведення бухгалтерського обліку операції з обліку власного капіталу, забезпечень, цільового фінансування і

цільових надходжень відображаються в Журналі 7. У Журналі 7 відображаються операції про зміну в складі власного капіталу підприємства, про нарахування та витрачання забезпечень майбутніх витрат і платежів та коштів цільового призначення. Відомості 7.1, 7.2, 7.3 забезпечують накопичення аналітичних даних щодо додаткового капіталу, використання прибутку, забезпечень майбутніх витрат і платежів за період з початку поточного року. Записи до Журналу 7 здійснюються на підставі підсумків відомостей аналітичного обліку або (при невеликій кількості операцій) безпосередньо на підставі первинних документів.

6. Досить важливим моментом, що відображає структуру власного капіталу є переоцінка необоротних активів підприємства, яка відображається в інформаційній базі на будь-якому підприємстві незалежно від форми власності та умов господарювання. Насамперед, можливість і порядок проведення переоцінки повинні бути закріплені в обліковій політиці організації. Перед початком процедури переоцінки доцільно провести інвентаризацію для перевірки фактичної наявності об'єктів основних засобів. Проведення переоцінки оформляється відповідним розпорядчим документом (наказом), у якому вказується: перелік осіб, які включені в комісію з переоцінки основних засобів; перелік груп однорідних об'єктів основних засобів, що підлягають переоцінці. Вартість назви переоцінюваних об'єктів основних засобів станом на 1 січня наступного року підтверджується документально висновком оцінювача, довідками органів статистики, БТІ, листами організацій-виробників і ін.).

7. Документальне оформлення результатів переоцінки доцільно робити за допомогою відомості результатів переоцінки, яка складається за формою, розробленою організацією самостійно із закріпленням її в обліковій політиці, оскільки уніфікованої форми такої відомості не існує.

Зокрема, у відомості слід вказувати: найменування основного засобу; інвентарний номер; дату придбання; дату введення в експлуатацію; первісну або відновлювальну вартість основного засобу за станом на 31 грудня

минулого року, яка значиться по дебету рахунку 10 «Основні засоби»; дані про поточну (відновлювальну) вартість переоцінюваних об'єктів станом на 1 січня звітного року; коефіцієнт переоцінки; суму дооцінки (уцінки) вартості основного засобу; суму нарахованої амортизації по кредиту рахунку 13 «Знос необоротних активів» станом на 31 грудня минулого року; суму зносу після переоцінки; суму дооцінки (уцінки) нарахованого зносу.

8. Аналіз наявної фінансової звітності підприємства свідчить, що дані форми № 1 "Баланс" та форми № 4 «Звіт про власний капітал» [2] у недостатній мірі забезпечують отримання інформації про власний капітал та його складові. Проблема полягає в тому, що встановлені форми фінансової звітності не забезпечують керівництво необхідною інформацією, а форми внутрішньої звітності, які б могли надати таку інформацію, не розроблені. Розв'язок цієї проблеми полягає у розробленні системи внутрішньої звітності про капітал. Така звітність буде містити більш ширші дані і дасть змогу, відповідно, розрахувати більшу кількість показників порівняно з регламентованою фінансовою звітністю.

Крім того, пропонується в наказі про облікову політику зазначити оптимальне співвідношення між статутним і резервним капіталом та порядок розподілу майна у зв'язку із виходом учасників, що дозволить забезпечити мінімальний розмір зареєстрованого капіталу в умовах економічної кризи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бірюкова, О. Складання річної фінансової звітності сільськогосподарськими підприємствами [Текст] / О. Бірюкова // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2001 - № 3. - С. 8-12.
2. Бурденко, І.М. Проблеми бухгалтерського обліку формування та вилучення власного капіталу АТ [Текст] / І.М. Бурденко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т-10. - Суми, 2004. - С. 117-125.
3. Бутинець, Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку [Текст]: навчальний посібник. - Житомир : ПП "Рута", 2002. - 591 с. - ISBN 966-8059-10-7.
4. Бухгалтерська звітність сільськогосподарських підприємств / Б.В. Мельничук, Н.Л. Жук, Л.С. Стецюк, О.В. Волошина, В.М. Метелиця, Н.В. Семенишена. – Київ: Видавництво ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2014. – 84 с.
5. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні [Текст]: Навч.-практ. посібник / За ред. С.Ф. Голова. - Дніпропетровськ, 2000. - 768 с. -
6. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст]: Підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. - 3-є вид., перероб. і доп. - Житомир: ЖІТІ, 2001. - 672 с.
7. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст]: Підручник для студентів спеціальності „Облік і аудит" вищих навч. закл. / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця - 5-е вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП „Рута", 2003. - 726 с.
8. Гольцова, С. М. Бухгалтерський облік [Текст]: навчальний посібник / С. М. Гольцова, І. Й. Плікус. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Суми : ВТД «Університетська книга». - 2007. - 254с. - 966-680-360-6.
9. Гончарова, Н.Н. Проблемы становления учетной политики предприятия в условиях реформирования бухгалтерского учета [Текст] / Н. Н. Гончарова // Регіональні перспективи. - 2001. - 286 с.

- 10.Горицкая, Н. Г. Особенности бухгалтерского учета в современных условиях [Текст] / Н. Г. Горицкая. - К. : Редакция газеты "Бухгалтерия. Налоги. Бизнес", 2002. - 352 с. - ISBN 966-957780-2
11. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15> : 01.12.2011. - Законодавство України
- 12.Грабова, Н.М. Теорія бухгалтерського обліку [Текст] - К.: А.С.К., 2005.
- 13.Гуйда, Л. Як підготувати наказ про облікову політику підприємства [Текст] / Л. Гуйда // Дебет-кредит. - 2001. - №3. - С. 17-35.
- 14.Дранко, О. Управление капиталом [Текст] / О. Дранко // Финансовая газета. — № 42. — 2003.
- 15.Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій [Текст]: затверджена наказом МФУ від 30.11.99 № 291, із змінами та доповненнями.
- 16.Кім, Г. Бухгалтерський облік [Текст] : первинні документи та порядок їх заповнення : навчальний посібник / Г. Кім, С. Г. Кім, В. В. Сопко - Київ . Центр навчальної літератури, 2004 - 440 с. - ISBN 966-8568-427
- 17.Кондраков, Н.П. Бухгалтерский учет [Текст]. - К., Экспо, 1998г. - ISBN 966-683-021-8.
- 18.Кондрюк Л.В. Фінансовий облік : навчальний посібник [Текст] / Л.В. Кондрюк // Кам'янець-Подільський : ПП "Медобори – 2006", 2011. – 320 с.
- 19.Кондрюк Л., Беженар. І. Проблемні питання фінансової звітності при прийнятті управлінських рішень [Текст] / І. Беженар, Л. Кондрюк // Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. – 2008. – Випуск 16, Том 3. – С. 468–471.
- 20.Кондрюк Л.В. Питання документування в системі бухгалтерського обліку України [Текст] / Л.В. Кондрюк // Реформування економіки України: стан та перспективи : зб. Матеріалів V Міжнар. наук.–практ. конф. 25–26 листоп. 2010 р., м. Київ. – К.: МІБО КНЕУ, 2010. – С. 118–122.

21.Кондрюк Л.В. Проблеми та перспективи розвитку системи обліку в Україні [Текст] / Л.В. Кондрюк // Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації : збірник тез доповідей Сьомої Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, 25 – 26 лютого 2010р. (частина І). – Тернопіль : Видавництво ТНЕУ "Економічна думка". – С. 343–344.

22.Кондрюк Л.В. Проблемні питання застосування фінансової оренди цілісних майнових комплексів у вирішенні майнових відносин [Текст] / П.Т. Саблук, М.Й. Малік, П.І. Гайдуцький, Л.В. Кондрюк та ін. // Бухгалтерське та податкове забезпечення майнових та земельних відносин у новостворених сільськогосподарських підприємствах. – К. : ІАЕ УААН, 2002. – С. 301–314.

23.Кондрюк Л.В. Соціальна функція обліку [Текст] / Л.В. Кондрюк // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки : У II частинах / Міністерство освіти і науки України, Черкас. держ. технол ун.–т. – Черкаси: ЧДТУ, 2011. –Випуск 28, Частина II. – С. 49–51.

24.Кужельний, М. В. Теорія бухгалтерського обліку [Текст] : підручник . / М. В. Кужельний, В. Г. Лінник - К. : КНЕУ, 2001. - 334 с. - ISBN 966574-000-8

25.Кульбицький, С. П. Організація роботи бухгалтерії: поради, практика [Текст] / С. П. Кульбицький // Податки та бухгалтерський облік. - 2004. - № 61. - С. 24-26.

26.Маркович, В.М. Функціонування підприємницького капіталу [Текст] / В.М. Маркович // Вісник НБУ. – № 5. – 2001.

27. Мельничук О.В. Подання звітності в електронному вигляді: переваги та недоліки // Економічний дискурс. – Випуск 2. / відпов. ред. Н.В. Семенишена. Тернопіль: Крок, 2014. – С. 297–300.

28.Мельничук О.В., Узгодження бухгалтерського та податкового обліку в умовах реформування економіки // Організаційно-економічні проблеми розвитку АПК. У чотирьох частинах / За ред.. П.Т. Саблука. Частина 3.

Фінанси і фінансова інфраструктура АПК. – Київ : Інститут аграрної економіки, 2001. – С. 431-433.

29. Мельничук, О.В. Доход в аспекті бухгалтерського і податкового обліку // Збірник наукових праць ПДАТА. – 2000. – № 8. – С. 315-318.

30. Мельничук, О.В. Узгодження фінансової та податкової звітності щодо відображення доходів підприємства. Фінансова система України. Збірник наукових праць. – Острог : Видавництво «Національний університет «Острозька академія», 2007. – Випуск 9. – Ч.1. – с. 213-220.

31. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку щодо операцій з формування зареєстрованого капіталу в акціонерних товариствах [Текст]: затверджені рішенням ДКЦПФР від 11.06.03 №256. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

32. Охрамович, О. Направлення удосконалення нормативно-правового забезпечення бухгалтерського учета в Україні [Текст] / О. Охрамович // Бухгалтерський учет и аудит. - 2005. - № 4. - С. 7-13

33. Партин, П. О. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики [Текст] : навчальний посібник . - К. : Знання, 2004. - 245 с. - ISBN 966-620-0171

34. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 13 Фінансові інструменти [Електронний ресурс]: затверджено наказом МФУ від 30.11.01 № 559, із змінами і доповненнями. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 04.09.2008. - Законодавство України.

35. Положення про порядок збільшення (зменшення) розміру зареєстрованого капіталу акціонерних товариств [Текст]: затверджене рішенням ДКЦПФР від 22.02.07 №387. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

36. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс]: закон України від 17.09.08 №514-УІ, із змінами і доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 15.10.2009. - Законодавство України.

37.Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : закон України від 16.07. 99 № 996-14. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 04.09.2009. - Законодавство України.

38.Про господарські товариства [Електронний ресурс]: закон України від 19.09.91 №1576-ХІІ, із змінами і доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 04.09.2008. - Законодавство України.

39.Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні [Електронний ресурс]: закон України від 30.10.96 №448/96-ВР, із змінами і доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 04.09.2008. - Законодавство України.

40.Про облікову політику [Електронний ресурс] : лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 04.09.2008. - Законодавство України

41.Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс]: закон України від 23.02.06 №3480-ІУ, із змінами і доповненнями. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 04.09.2008. - Законодавство України

42.Рижикова, О. Звіт про власний капітал [Текст] / О. Рижикова // Все про бухгалтерський облік. - 2005. - № 8. - С. 30-31.

43.Семенишена Н.В. Елементи Звіту про фінансовий стан інституційних одиниць : проблеми дефініцій [Текст] / Бухгалтерський облік, аналіз і аудит в управлінні економічними процесами в світовій і національній економіці: сучаснісний стан та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 11 грудня 2015 р., (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). – Тернопіль : Крок, 2015. – С. 90-93.

44.Семенишена Н.В. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток інституту бухгалтерського обліку в Україні / Н.В. Семенишена // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький

національний технічний університет. — Випуск 10 (28). — Редкол.: відп.ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. — Луцьк, 2013. — С. 241–248.

45. Семенишена Н.В., Саблук Р.П. Формування звітної інформації в системі економічних відносин суб'єктів ринку зерна в Україні // Облік і фінанси АПК. — 2008. — № 4. — С. 112-114.

46. Семенишена Н.В., Слободян В.Д. Вітчизняна бухгалтерська терміносистема: проблема якості національних стандартів // Облік і фінанси АПК. — 2007. — № 11–12. — С.204-209.

47. Щодо податкового обліку права користування майном, внесеним до статутного фонду [Електронний ресурс] : лист ДПАУ від 17.04.2009 № 8177/7/15-0517. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - 04.09.2008. - Законодавство України.